

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

40. An Sacerdos possit applicare partem Missæ sibi competentem, & pro illa stipendium accipere? Ex p. 6. tr. 6. & Misc. 1. res. 8. ibid.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

nescitur quanta sit, addit, arbitrari partem trium Missarum posse supplere vni, quae dicenda esset, & applicanda tota vni; quod seruare poterunt ij, qui cum receperint multa stipendia, non possunt omnibus satisfacere. Ratio huius opinionis haec est, quia vt obseruat Henriquez *lib. 9. c. 2. n. 7.* valor Missae specialis, qui competit sacerdoti, est eiusdem rationis cum valore medio, qui competit illi, pro quo offertur propter stipendium facticij Missae, & potest dictum valorem specialem sacerdos alteri applicare, quod etiam tenet Naldus *sum. part. 1. lib. 2. cap. 14.* Fernandez *in exam. Theol. mor. in sum. verb. Missa. n. 12.* Philiarichus *in part. 3. cap. 5. §. 2. n. 4.* Sotus *in 4. dist. 11. q. 2. art. 5. & dist. 13. q. 2. art. 1.* Nauar. *c. 25. n. 92. & 111.* Scorzia *de sacrificio Missae, lib. 1. c. 9. n. 2.* Nugnus *in 3. p. tom. 1. q. 83. art. 1. dub. 3. in fin. & alij;* licet non minus probabiliter Bonacina *de Sacr. disp. 4. q. ult. punct. 8. num. 16.* Suarez *in 3. p. tom. 2. disp. 79. sect. 9. in fine,* & alij contrarium asserant. Sed circa praesentem questionem vide *infra in resol. 80.*

loquimur, posse Sacerdotem accipere pro vna Missa duplicatum stipendium, cum in vitroque casu eadem sit ratio; decreta videlicet supradicta prohibentia duplicata stipendia pro vna Missa accipere. Ad auctores vero quos pro sua firmanda sententia adducit Faustus, & ego *vbi supra,* adduxeram, respondeo, vt dictum est, scripsisse ante decreta Urbani VIII. & ideo nihil faciunt pro hac firmanda sententia. Ad illam vero doctrinam, posse scilicet Sacerdotem applicare partem sibi debitam, respondeo non esse certam, & aduersus illam praeter multos alios infurgit nouissimè Iacobus Granado *in 3. p. de Sacram. controu. 6. tr. 14. disp. 8. n. 3;* & Suarez immeritò pro se Faustus adducit; nam in calce sectionis contrariam sententiam apertissimè docet, & Miranda, qui pro se etiam Faustum adducit, in fine articuli secutus Suarez, ab opinione Faustii recedit. Dicendum est igitur non posse Sacerdotem partem sibi debitam ex opere operato in sacrificio Missae alteri applicare, ex decretis sacrae Congregationis Sacerdotibus interdicti pro applicatione dictae partis aliud stipendium accipere, vt ex verbis supra relatis patet. Et quidem qui dat stipendium pro Missa intendit & vult sibi applicare valorem medium certum, non autem incertum, & manentem sub opinione Doctorum. Adde, vt optimè obseruat Rodriq. *in sum. tom. 2. c. 48. n. 4.* & alij. [Que la limosna, y pytanza no se da por aplicar el fruto de la Missa; porque este es espiritual, y dandose por el, se cometiera simonia: sino da se como estipendio temporal, atento que el que sirve en el Altar, bien es que reciba estipendio, con que se sustenten; el qual estipendio está tassado del Obispo; y assi recibiendo mas de limosna por vna Missa, peccara el Sacerdote, y estara obligando a restitucion, pues lleua mas estipendio del que merece.] Et ita hanc sententiam ante decreta Urbani VIII. decreuerat etiam Congregatio Penitentiariae Mediolanensis an. 1617. vt patet apud Fraxinell. *vbi sup. post sect. 9.* in sumario Decisionum dictae Congregationis, vbi n. 16. sic habetur. Non potest Sacerdos Missam celebrans se ipsum speciali illo valore priuare, qui sibi celebranti debetur, illumque aliis applicare, vt duplicatam pro eodem Missae mercedem accipiat. Ita ibi.

Hic & sup. in Ref. 17. §. vii.

RESOL. XXXIX.

An Sacerdos valorem Missae specialem sibi debitum possit alteri applicare, & pro eo stipendium accipere? Et docetur Sacerdotem, qui tenetur dicere Missam pro sola praesentia, non posse aliud stipendium accipere pro applicatione valoris Missae. Ex p. 5. tract. 14. & Misc. 2. Ref. 45.

§. 1. DE hac questione actum est in 3. p. tract. 14. resol. 14. & pro parte affirmatiua adduxi aliquos Doctores, qui tamen non scripserunt post decreta Missarum edita à Sanctiss. D. Urbano VIII. Ideo nunc pro tali sententia adducam Bartholom. à S. Fausto, qui post dicta decreta ponderata, & in suo libro reposita, etiam opinionem affirmatiuam docuit; vt patet in tract. de Euchar. lib. 2. q. 158. & clarius q. 158. vbi postquam firmasset posse Sacerdotem portionem suam alteri tribuere, statim subdit haec verba. Ex quo rectè inferitur posse Sacerdotè pro vna Missa duplex stipendium accipere, vt pro vno portionem suam tribuat, & pro alio solitam partem applicet. Ita ille. Et hanc opinionem Peyrinus *de priuil. tom. 3. cap. 1. n. 25.* admittit in casu, quo in aliquo Monasterio paupere creuisset adeo Missarum numerus, vt ei satisfacere minime possent Sacerdotes ibi comorantes, nec haberet unde possent dictas Missas aliis data stipe commendare.

2. Sed hac opinio mihi displicet; nam in supradictis decretis Urbani VIII. sacra Congregatio praecipit sub obestatione diuini iudicij, vt absolute tot Missae celebrentur, quot ad rationem attributa elemosynae praescriptae fuerint. Tot Missae igitur sunt dicendae, quot sunt elemosynae, non fructus medius, & specialis applicandus? Et ita hanc sententiam in terminis dictorum decretorum Urbani VIII. docet, & mordicus tenet, Paulus Fraxinellus *de Sacerdotum obligationibus, in edit. 7. sect. 3. prenot. 2. n. 5. & segg. cui adde nouissimè Ioan. de Lugo de Sacram. Eucharist. disp. 21. sect. 2. n. 33.* & hanc sententiam docet etiam omnino videndus noster Megalius *var. resol. tom. 2. resol. 179. per totam,* vbi plures pro hac firmanda opinione rationes adducit. Et ita etiam tenet Rodriq. *in summa, tom. 2. cap. 48. n. 2.*

3. Adde quod si Faustus loco citato q. 156. docet, Sacerdotem, qui tenetur dicere Missam pro sola praesentia, vt asserunt, non posse aliud stipendium accipere pro applicatione valoris Missae, quia vnica Missa non meretur nisi vnicum stipendium ex dictis decretis, nescio quomodo postea teneat in casu, de quo

RESOL. XL.

An Sacerdos possit applicare partem Missae sibi competentem, & pro illa stipendium accipere? Ex p. 6. tr. 6. & Misc. 1. Ref. 8.

§. 1. AFFirmatiuam sententiam docet Philibert, Marchinus *de Sac. Ordin. tr. 3. p. 2. c. 16. n. 7.* nam si talis fructus est alteri applicabilis: certè afferri non potest Theologica ratio solida, cur Sacerdos pro tali obligatione applicandi huiusmodi fructum non possit aliquod distinctum stipendium accipere. Tum etiam quia omne opus bonum, non quatenus est meritorium, sed quatenus est satisfactorium est applicabile alteri ab ipso operante; imò sacram ipsam communionem solent laici pro aliis offerre: Ergo multò magis fructum Missae sibi proprium poterit celebrans aliis largiri, & absque Simoniae labe in pactum deduci. Deinde potest Sacerdos sibi ipsi applicare fructum Missae medium seu specialem, què pro aliis offerre poterit; ergo poterit etiam fructum sibi proprium applicare alteri, & consequenter duas portiones accipere. Huc vsque Philibert. Marchinus.

2. Sed ego hanc sententiam maximè post Decreta celebrationis Missarum satis reprobauit in 3. p. tract. 14. resol. 45. cum multis Doctoribus, quibus nunc

Sup. hoc in duabus praecedentibus Ref. & in Ref. seq. & in Ref. 1. post seq. §. Et ideo, & infra in Resol. 46. cursum in principio, §. Ex his à fortiori.

Que hic est ref. antecedens.

addo Gaudentium in Rubricis Missalis p. 3. rit. 1.2. n. 29. Dico igitur non posse Sacerdotem pro vna Missa duplicatum stipendium accipere, applicando v. g. vini fructum Missæ medium, & alteri fructum Missæ sibi proprium, cui ipse renunciat, & cedit. Et hanc sententiam tenet nouissimè Perlic, de offic. Sacerd. lib. 2. dub. 2. n. 102. & contrariam damnat.

RESOL. XLI.

An pro fructu sibi competenti possit Sacerdos accipere aliud stipendium pro Missa dicenda?

Ex quo deducitur in praxi hoc non esse admittendum ex eo, quod pro actione dubia quis acciperet stipendium certum: nec illi suffragatur fides.

Et notatur, quod Sacerdos, qui tenetur in aliqua Ecclesia celebrare pro cultu illius, vel commoditate populi tantum absque obligatione applicandi Sacrificiū, non potest pro illius applicatione aliud stipendium accipere.

Item queritur, an in graui necessitate Sacerdotis, cui nequeat aliter occurrere, liceat plura stipendia in ista vniuersa Missa recipere pro sufficienti vna clericalis sustentatione?

Et an qui pluribus debet Missam non ex stipendio accepto, sed ex liberali promissione, possit vnica Missa pluribus satisfacere?

Ex quibus sequitur, quod si in aliqua Religione est consuetudo, vel statutum, quod ex benivolentia, vel gratitudine erga amicos Fundatoris, Protectoris, Benefactoris, necessitatum communium, Regni, Ciuitatis, aut Communitatis, & etiam ex Regula pro defunctis, &c. dicantur aliquot Missæ, potest nihilominus Sacerdos stipendium accipere ab alio, & illi Sacrificium applicare.

Et an peccet mortaliter Sacerdos, qui differret per tempus notabile dicere Missas pro eo, à quo accepit stipendium, pro quo curiosus casus in §. penult. huius Res. inuenitur.

Et tandem docetur Sacerdotem non posse applicare Missas coniunctim, & in consue, vel associatas, sed debere dicere Missas pro singulis, &c. Ex p. 11. r. 7. & Misc. 7. Res. 27.

§. 1. Nouissimè affirmatiuè respondet P. Thom. Hurtadus tract. 2. disp. 4. resol. 171. cum seq. & ex eadem Religione P. Remig. in sum. r. 5. disp. 4. §. 7. n. 2. vbi sic ait, [El fruto de las misas es de tres modos; El primero es el fruto general, y es el que la Iglesia aplica à todos los fieles vivos y difuntos: El segundo es el fruto medio, y es el que responde à aquello por quienes se ofrece la Missa: El tercero es special, que responde al Sacerdote, como ministro publico]

2. [Conforme esta doctrina enseñan, que no obstante el decreto, puede el Sacerdote pobre recibir por vna Missa mas stipendios ofreciendo por el vno el fruto medio, y por el otro el valor que corresponde al Sacerdote, porque es de la misma calidad que el fruto medio; y como dixè el Padre Leandro de mayor satisfacion: Quia Sacerdos celebrans dixè proximior est sacrificio omni alio pro quo medium fructum applicat.] Ita ille; qui vt vides hanc sententiam tanquam probabilem admittit, & illam P. Hurtadus asserit non paruū solatium afferre pauperibus Religiosis, & aliis.

3. Sed ego puto prorsus nec à Religiosis, vel aliis illam minimè in praxi deducendam esse, & præter Eminentiss. Lugo, & alios Doctores, quos alibi adduxi, nouissimè negatiuam sententiam tenet Ioan. de Soria in epilogo summarum p. 2. r. 1. sect. 5. disp. 2. §. cir-

Alibi in tribus precedentibus resol. & in resol. seq. §. Et

ca stipendium, vbi sic ait; Potest etiam partem sacrificij sibi conuenientem alteri applicare, non tamen tanquam pro integro sacrificio, sed vt pro vnacerta, sed contrarium nunc omnino tenendum propter decreta Urbani VIII. Idem etiam docet me citato Patre Franciscus Lugo de Sacram. l. 5. cap. 12. q. 4. n. 31. & ex eadem Societate nominatim contra Hurtadum Doctissimum Bardi in Selectis l. 10. q. 12. num. 6. cum seq. Itaque etiam secluso decreto Urbani VIII. puto contrariam sententiam non esse sustinendam, num incertum, & controuersum est apud Doctores, nam valor iste personalis potest alteri applicari, & ideo est contra iustitiam pro certo stipendio dare aliquod incertum, nihil de tali incertitudine manifestum danti elemosynam, nam si ei aperiretur velle pro stipendio accepto, solum applicare valorem hunc personalem, proculdubio nemo esset adeo infans, vt vellet elemosynam erogare pro re adeo dubia.

4. Probatur secundo conclusio, quia incertum est, an valor iste personalis etiam triplicatus, adque valorem vnus integræ Missæ, pro qua celebranda datur integrum stipendium, & quamuis Marchinus loc. cit. dicat, valorem hunc esse æqualem valori medio, hoc tamen, vel non probat, vel inefficaciter probat diuinando. Sed dato, & concessio, esse veram contrariam sententiam spectandum rem ipsam secundum se, nihilominus post decretum S. Congregationis sustineri non potest; nam in primo Paragrapho, S. Congregatio prohibet ne accipiatur plura stipendia pro iisdem Missis celebrandis, quæcumque exigas sit elemosyna, siue etiam Sacerdos acciperet ab vnâ, siue à pluribus personis, & declarat accipientem non satisfacere suæ obligationi, peccare mortaliter, & ad restitutionem teneri; ex hoc decreto duo colliguntur, quæ confirmant vtramque conclusionem superius à me positam. Primum enim prohibet Pontifex pluralitatem stipendiorum pro eadem Missa; & ideo prohibitio ista confirmat secundam conclusionem, per quæ dixi post publicationem huius decreti sustineri non posse priorè sententiam; neque valet dicere per hoc decretum prohiberi: ne idem Sacrum pro multis celebraretur, pro quibus ratione stipendij ex iustitia tenetur Sacerdos Missam applicare; non autem prohiberi quin valor personalis alteri applicetur; & ab eodem aliud stipendium recipiatur: non valet inquit hoc dicere, cum quia dubium est num talis valor possit in alium transferri, vt supradictum est, tum etiam quia si posset transferri, & id esset licitum, Pontifex non prohibuisset absolute pluralitatem stipendiorum pro eodem Sacro, sed declarare debuisset sumi non posse pro applicatione eiusdem valoris siue specialissimi, aut personalis: sed cum absolute prohibere pro eadem Missa pluralitatem stipendiorum, intelligi debet, quod prohibitio feratur in Missa secundum omnem valorem, quem continet, & alteri applicari potest. Et hæc omnia docet Bardi, & Lugo locis citatis.

5. Dico igitur sententiam Hurtadi, & aliorum esse refellendam, nec in praxi deducendam, quia non potest accipi pro re, vel actione dubia pretium, vel stipendium certum, sed quamuis sit probabiliter competere celebranti talem fructum specialissimum, & hunc alii applicari posse, tamen vtrouque dubium est, cum à multis probabiliter negetur. Incerta simul est quantitas talis fructus, an. si adæquet fructum medium. Non ergo potest certum stipendium accipi pro applicatione fructus ita dubij. Vnde solentur argumenta contrariæ sententiæ, quæ solentur Romæ ab omnibus Ministris huius Curie detestari, & meritò quidem. Et ided infert Bardi vbi sup. à Sacerdote refarciendum damnus illarum iis à quibus plures elemosynas recepit pro iisdem Missis, & hoc